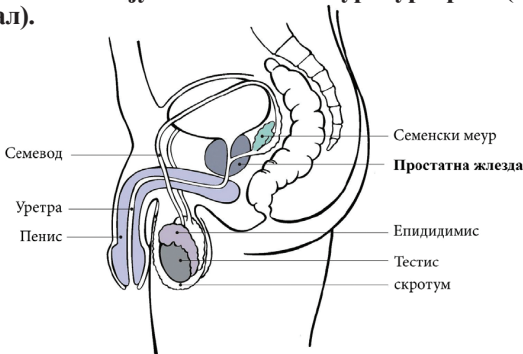

Рано откривање на рак на простатата

Early detection of Prostate Cancer

Ракот на простатата претставува множење на абнормални клетки во простатната жлезда. Оваа жлезда ја имаат само мажите и таа е голема колку орев. Таа се наоѓа на местото каде што се спојуваат мочниот меур и уретрата (мочниот канал).

Причините зошто се јавува рак на простатата не се познати и моментно не постои јасна стратегија за спречување за да се намали ризикот од заболување од овој вид на рак. Покрај немалигниот рак на кожата, ракот на простатата е најчест вид на рак што се јавува во Австралија, со дијагностицирање на над 17,000 случаи кај мажи секоја година. Тој најчесто се јавува кај постари мажи и ретко се јавува кај мажи помлади од 45 години.

Која е шансата да се дијагностицира рак на простатата?*

За маж на возраст во 40тите години	1 на 554
За маж на возраст во 50тите години	1 на 45
За маж на возраст во 60тите години	1 на 15
За маж на возраст во 70тите години	1 на 11

*Семејната историја не се зема во предвид.

Шансата да се дијагностицира овој вид на рак е двојно поголема кај мажи кои имаат близок роднина дијагностициран со рак на простатата. Мажите кои имаат близок роднина кој бил дијагностициран пред да наполни 60 години се изложени на поголем ризик од некој чиј роднина бил дијагностициран подоцна во животот. Мажите кои се изложени на поголем ризик заради нивната семејна историја треба да разговараат со нивниот доктор.

Кои се симптомите на ракот на простатата?

Во раниот стадиум, ракот на простатата може да не покажува никакви симптоми, иако симптомите на рак на простатата во раниот стадиум вклучуваат:

- Тешкотии при мочањето.
- Бавно, испрекинато мочање.
- Често мочање, вклучувајќи ноќе
- Неспособност да се контролира мочањето.

Симптомите кои се јавуваат при рак на простатата во напреднат стадиум вклучуваат:

- Крв во мочта.
- Болки при мочањето.
- Болки во долниот дел на грбот и карлицата.

Овие симптоми исто така се јавуваат кај мажи кои можеби имаат бенигна хиперплазија на простатата (БХП), често, неканцерогено зголемување на простатната жлезда. Ако забележите било какви невообичаени промени или ако овие симптоми продложат да се јавуваат, посетете го вашиот доктор.

Како се открива рак на простатата?

Не постои единствен, прост тест за откривање на ракот на простатата. Тој може да се насети со напипување на простатата при ректален (анален) преглед кој го прави вашиот доктор или со проверка на крвта за да се види дали нивото на простатичниот специфичен антиген (ПСА) е повисоко од тоа што е нормално за вашата возраст.

Проверката на простата-специфичен антиген (ПСА) е испитување на крвта со кое се мери нивото на ПСА-антигенот во вашата крв. Таа не е специфично наменета како проверка за утврдување на рак. Скоро целото количество на ПСА-антигенот се произведува во простатната жлезда. Нормалната вредност за вас ќе се менува во зависност од вашата возраст и вредноста на ПСА над овие вредности може да укажува дека можеби имате рак на простатата.

Две третини од случаите на покачени вредности на ПСА се резултат на неканцерогени болести, на пример, простатитис и БХП.

При дигиталниот ректален преглед, вашиот доктор ќе стави прет (во ракавица) во аналниот отвор за да ја напипа простатата. На овој начин може да се напипа некоја абнормална појава, меѓутоа невозможно е да се напипа целата простата или рак со мала големина. Ако ракот е надвор од дофат на прстот, тогаш тој може да се пропушти.

Ако било која од овие проверки дадат позитивни резултати, потребно е да се направат други тестови за да се потврди дијагнозата на рак на простатата. Веројатно ќе треба да се направат трансректален ултразвучен преглед и биопсија.

Дали треба да направам ПСА-проверка?

Ако немате никакви симптоми и размислувате да направите ПСА-проверка, треба да ги земете во предвид ризикот и корисноста од тоа. Важно е да ја земете во предвид предноста ракот на простатата рано да се открие наспроти ризикот дека можеби нема да биде потребно откривањето и лекувањето. Лекувањето може да влијае на вашиот начин на живеење, но тоа исто така може да ви го спаси животот.

Треба самите да одлучите дали сакате да направите проверка откако ќе разговарате со вашиот доктор. За вас е важно да добиете квалитетни информации за да донесете информирана одлука.

Запамтете, ако сте загрижени или имате прашања, ве молиме стапете во контакт со вашиот доктор.

Каде можам да добијам веродостојни информации?

Програмата **Andrology Australia**
www.andrologyaustralia.org

Информативна линија на Советот за рак
(Cancer Council Helpline) на 13 11 20

Информации и поддршка за вас и вашето семејство по цена на локален телефонски повик од било каде во Австралија.

Интернет страниците на совет за рак
(Cancer Council) www.cancercouncil.com.au

Служба за преведување и толкување 13 14 50